

Robert Vannoy, Manabii Wakuu, Hotuba ya 9

Isaya 11:11-12:6; Isaya 28

Isaya 11:11-16

Sawa, sehemu iliyobaki ya sura ya 11, hiyo ni mistari ya 11-16, ni kifungu nilichokirejelea robo iliyopita - sijui kama utakumbuka hilo. Ni kifungu ambacho si rahisi kutafsiri. Ningependelea kuhitimisha kwamba mistari hii inaelezea matukio ambayo yataokea kabla tu ya kuanza kwa Milenia au mwanzoni mwa Milenia. Kwa maneno mengine, naona inahusiana sana na sehemu ya kwanza ya sura. Hata hivyo, maelezo yake ni magumu. Hebu tusome kifungu hicho, kisha nitatoa maoni. "Na itakuwa katika siku hiyo, Bwana atanyosha mkono wake mara ya pili, ili kuwarejesha mabaki ya watu wake watakaobaki kutoka Ashuru, na Misri, na Pathrosi, na Kushi, na Elamu, na Shinari, na Hamathi, na visiwa vya bahari. Naye atawatwekea mataifa bendera, na kuwakusanya waliofukuzwa wa Israeli, na kuwakusanya waliotawanyika wa Yuda kutoka pembe nne za dunia. Wivu wa Efraimu utaondoka, na adui za Yuda watakatiliwa mbali; Efraimu hatawahasudu Yuda, wala Yuda hatawasumbua Efraimu. Bali wataruka juu ya mabega ya Wafilisti kuelekea magharibi; watawateka watu wa mashariki pamoja; wataweka mkono wao juu ya Edomu na Moabu; na wana wa Amoni watawatii. Na Bwana atauangamiza kabisa ulimi wa bahari ya Misri; na kwa upepo wake mkali atatikisa mkono wake juu ya mto, na kuupiga katika vijito saba, na kuwavusha watu waliovaa viatu vikavu. Na kutakuwa na njia kuu kwa mabaki ya watu wake, watakaobaki kutoka Ashuru, kama ilivyokuwa kwa Israeli siku ile alipopanda kutoka nchi ya Misri."

Asili ya Mazungumzo ya Kinabii – Wale Waliorudi Kutoka Ulimwenguni Mzima
Wakusanyika Tena

Sasa, nadhani nilitaja unabii huu mapema kuhusiana na mjadala wetu kuhusu asili ya mazungumzo ya kinabii, kwamba haikuwa, kuhusu tabia yake, historia iliyoandikwa mapema. Huna maelezo yote, na kuna kipengele fulani cha fumbo ndani yake, na unaposoma unabii kama huu, nadhani unaona kwamba unajiuliza hasa jinsi maelezo yote yatakavyotimizwa. Ukiangalia ukurasa wa 14 na 15 chini ya Oswalt, haya hapa maoni

yake, karibu na aya ya mwisho kwenye ukurasa wa 14, ambayo huanza, "Ingawa maana ya jumla ya aya hizi iko wazi," ambayo inatoka ukurasa wa 296, aya hiyo katika Oswalt anasema, "ingawa maana ya jumla ya aya hizi iko wazi, maelezo maalum hayako wazi sana. Je, nabii anazungumzia kurudi kutoka Babeli mwaka wa 539 KK? Unaona, katika 11 inasema, 'Itakuwa Bwana ataweka mkono wake tena mara ya pili ili kuwarudisha mabaki ya watu wake' - je, huko ni kurudi kutoka Babeli mwaka wa 539? Ikiwa ndivyo, Masihi bado hajafunuliwa na hawezi kuwa bendera ambayo watu wanakusanyika; tazama 12 inasema, 'Ataweka bendera kwa ajili ya mataifa.' Ukirudi kwenye mstari wa 10 hiyo inaonekana wazi kuwa ndiye Masihi. Je, Isaya anazungumzia Israeli Mpya, Kanisa? Kama walivyosisitiza Warekebishaji, kwa mfano Calvin? Hakika waumini walikusanyika kwa Masihi kutoka kila sehemu ya dunia katika mstari wa 10 kwa mtindo unaofanana na 2:2-4 unaoonekana kuanza sehemu hiyo kwa kurejelea mataifa kwa ujumla. Hata hivyo, lengo kuu la kifungu hiki linaonekana kuwa juu ya taifa la kihistoria la Israeli, hivyo mtu anaongozwa kuamini kwamba hoja ni ya mkusanyiko mkubwa wa mwisho wa Wayahudi, kama ule unaorejelewa na Paulo katika Warumi 11."

Ningekubaliana naye kuhusu hilo; kama hilo limeanza katika harakati za kisasa za Kizayuni, kama wengi wanavyoamini, tunaweza kutarajia kwa matarajio kukamilika kwake, na taifa la Kiyahudi kumgeukia Mungu katika Kristo bado katika siku zijazo - jambo ambalo hakika halijatokea bado. Kuhusu mstari wa 11, ambapo inasema kwamba "Atawarejesha mabaki ya watu wake watakoongozwa kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi," na kadhalika, Oswalt anasema wazo la hapo ni ukamilifu; kwa maneno mengine, kutoka sehemu zote za dunia watu watarudi - Bwana atawarudisha katika nchi yake - kwa hivyo aya hii ya mwisho kwenye ukurasa wa 14. Oswalt anaamini kusudi hilo ni la mfano zaidi, akijaribu kusema kwamba Mungu anaweza kuwarejesha watu wake kutoka kila mahali. Anachukua hilo kama wazo kuu. Juu ya ukurasa wa 15, tukizungumzia mstari wa 12, mstari huu unaonekana kusema, katika umbo la kishairi, kile ambacho mistari iliyotangulia inasema katika nathari: waliorudi watatoka duniani kote, yaani ukurasa wa 288, na aya inayofuata iko kwenye mstari wa 13-14, pia kwenye ukurasa wa 288.

George Adam Smith aliidharau picha hii ya utii wa kulazimishwa kama isiyostahili "Nabii wa Amani" mkuu, unaona hapo ndipo kwenye 14-15 "Wataruka," watu hawa wa kurudi, "wataruka juu ya mabega ya Wafilisti kuelekea magharibi; watawateka nyara kuelekea mashariki, wataweka mkono wao juu ya Edomu na Moabu," na kadhalika ... George Adam Smith aliidharau picha hii ya utii wa kulazimishwa kama isiyostahili Nabii mkuu wa Amani; hata hivyo, mtu hapaswi kulazimisha mawazo ya karne ya 19^{BK} ya "kusitishwa kwa vita kwa makubaliano ya pande zote" kwa nabii wa karne ya 8^{KK} - kwa kweli, wazo la amani kama matokeo ya makubaliano ya pande zote ya mataifa sio la kibiblia. Lile la kibiblia, la Isaya, ni la amani inayotokana na utii wa pande zote kwa mtawala mkuu. Ni wakati tu Mungu amewashinda maadui zake na wamemtii ndipo maono ya amani yanapaswa kuwa kama tunavyosoma katika 11:6-9.

Ugumu ambao Waebrania walikuwa nao, ulikuwa ni kukubali kwamba wao pia walikuwa maadui wa Mungu, na walihitaji kujitiisha kwake, wao, kama sisi, walitaka kujiona kama wapenzi wa Mungu, kwamba wangeweza kumtumia Mungu kutimiza malengo yao ya kisiasa. Kwa hivyo hii sio picha ambayo Isaya anaionyesha hapa; badala yake, anasema tena kwamba dhambi ya Israeli haiwezi kuharibu ahadi za Mungu kwa Israeli. Kwa njia ya mfano, anaelekeza kwenye wakati ujao wa usalama na usalama wa ndani na nje sawa na ule walioujua kwa Daudi, lakini wa kuungwa mkono na mmoja aliye mkuu kuliko Daudi. Kwa hivyo Oswalt anapendekeza ulichonacho hapa ni masharti yatakayotokea wakati Bwana atakapowarudisha watu wake Israeli katika nchi kabla au mapema katika kipindi cha milenia.

A-Mil Young Anaiona Kama Mfano wa Kuenea kwa Injili Sasa linganisha hilo na EJ Young, ukurasa wa 19 na 20 wa manukuu yako. EJ Young anachukua kifungu hiki chote kama maelezo ya mfano wa kuenea kwa Injili katika wakati huu. Aya ya pili hapo, katikati ya ukurasa wa 19, inatoka 396 ya Young, na anazungumzia mstari wa 12. Anasema, "Masihi atakuwa kivutio kwa mataifa, na kupitia kazi ya mahubiri ya Kikristo, wamisionari Wakristo, atawavuta kwake. Ni muhimu sana, hasa katika siku hizi, kwa hivyo, kwamba kanisa litume wamisionari katika pembe nne za dunia ambao watatangaza

ukweli kwamba mbali na Masihi wa kweli, Yesu, hakuna wokovu.”

Unaona kwamba mstari wa 12 ni, “Ataweka bendera kwa mataifa,” yaani Masihi, “naye atawakusanya waliofukuzwa wa Israeli, na kuwakusanya waliotawanyika wa Yuda kutoka pembe nne za dunia.” Hiyo ni mfano wa kuenea kwa Injili. Katika mstari wa 13, kwenye ukurasa wa 398, aya inayofuata, 13 ni, “Wivu wa Efraimu utaondoka, na adui za Yuda watakatiliwa mbali; Efraimu haitamhusudu Yuda, wala Yuda hatamsumbua Efraimu.” Mvutano huo kati ya falme hizo mbili kutoka kipindi cha kihistoria utaondolewa. Young anasema nini kuhusu hilo? “Katika Kristo tofauti zote za kitaifa, za kingawanyiko, na za kikanda zitaondolewa, na kupitia mfano uliotumika katika mstari huu tunajifunza kwamba katika Kristo kuna umoja wa kweli, na mahali pa watu wote wa rangi au rangi yoyote, na Kristo pekee ndiye anayeweza kuwafanya kuwa mmoja” – huo ni ukurasa wa 398. Katika mstari wa 14, “Wataruka juu ya mabega ya Wafilisti kuelekea magharibi; watateka nyara watu wa mashariki pamoja; wataweka mkono wao juu ya Edomu na Moabu; na wana wa Amoni watawatii.” Anasema, “Hapa ndipo penye umoja wa kweli wa imani na upinzani dhidi ya uadui wa ulimwengu. Umoja huu wa kweli haujifichi, haujivunji, bali hujilinda, ukitarajia shambulio. Unachukua mashambulizi; maadui wa Masihi lazima waangamizwe, na kwa nguvu ya umoja ambao Masihi anawapa watu huruka juu ya Wafilisti, yaani wawakilishi wa maadui wa Mungu na kanisa lake” – huo ni ukurasa wa 398. Kisha anasema, “Kile anachoelezea Isaya hapa hakiwezi, bila shaka, kueleweka kwa maana halisi. Badala yake, hapa kuna picha nzuri ya umoja ambao ni milki ya watakatifu wa Mungu waliopatikana kwa ajili yao si kupitia kazi zao wenyewe, bali kupitia damu ya Kristo na kitendo cha nguvu cha kushiriki katika kazi ya kushinda ulimwengu wa adui – ushindi ambao unaletwa kupitia kutumwa kwa wamishonari na kitendo cha mara kwa mara cha tangazo la nguvu na uaminifu la shauri la Mungu kwa kila kiumbe” – ukurasa wa 20.

" Tumaini tukufu, linalotolewa hapa kwa watu wa Mungu, halijumuishi katika utekaji nyara halisi wa Waarabu wahamaji wa jangwani. Badala yake linajumuishi katika kazi iliyobarikiwa ya kujulisha nguvu ya Mungu ya kuokoa kwa wale ambao, kama mtume Paulo, walikuwa watesaji wa kanisa hapo awali. Maombi yetu ya kila mara

yanapaswa kuwa kwamba wana wa mashariki watanyang'anywa ili, wakinyimwa utajiri na mali za uongo, badala yake waweze kuwa na Kristo wa Mungu. Picha hii ni ya mabadiliko kamili ya hali, ambayo hayatatokea Palestina, ingawa inasema, 'Atawakusanya waliotawanyika wa Yuda kutoka pembe nne za dunia, atanyosha mkono wake mara ya pili ili kuwarudisha mabaki ya watu wake kutoka sehemu hizi.'" Anasema hili halitatokea Palestina, bali katika uwanja mkubwa wa dunia - mabadiliko ambayo yatajumuishi watu wa Mungu kuwafikia watu wote na kuwafanya mateka kwa Kristo. Isaya hapa hazungumzii, huu ni mstari wa 16, hasa kuhusu kurudi kutoka uhamishoni Babeli, ingawa inaweza kuwa kwamba wazo la kurudi huko liko katika msingi wa unabii huu.

Oswalt Aona Kuanzishwa kwa Israeli Mwaka 1948 Kama Utimilifu Unaowezekana wa Sehemu

Sasa, nadhani Oswalt angesema kwamba hiyo inaweza kuwa ishara ya awali ya kitakachotokea hapa, lakini mengi ya haya bado hayajaonyeshwa. Kwa maneno mengine, yaani, kile kilichotokea mwaka wa 1948 na kuzaliwa upya kwa taifa la Israeli kunaweza kuhusishwa na kile tunachokipata hapa, na dalili ya kile tunachokipata hapa itatimia kwa njia kamili zaidi bado, hakika wale waliorudi hawajamgeukia Kristo. Nadhani Oswalt anasema hivyo. Ni ukurasa gani huo? Naam, anasema, "Mkazo mkuu unaonekana kuwa kwenye taifa la kihistoria la Israeli ili mtu aelekeze kwenye mkusanyiko uleule mkubwa wa mwisho wa Wayahudi kama ule unaotajwa na Paulo katika Warumi sura ya 11." Kisha anasema, "Ikiwa hilo limeanza katika harakati za Kizayuni," hivyo anasema, "ikiwa limeanza katika harakati za Kizayuni, kama wengi wanavyoamini, tunaweza kutarajia kwa matarajio ya kukamilika kwa mwisho na kurudi kwa Mungu katika Kristo na taifa la Kiyahudi." Utakuwa na utambuzi kamili zaidi wa hilo, lakini kwa hivyo hazui uwezekano kwamba 1948 ni hatua ya awali inayowezekana angalau. Kwa Vijana uko nje ya makundi hayo yote kwa pamoja; uko katika utimilifu wa kiroho katika kueneza Injili.

Hapana, Oswalt hatumii neno "mfano," hangetumia. Naam, anatumia neno la mfano kwa maana hii: linaposema, kwa mfano, katika mstari wa 11, "Kwamba Bwana

atawarejesha mabaki haya ya watu wake," na kisha linataja majina, "Kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi, na kutoka Kushi, na kutoka Elamu, na kutoka Shinari, na kutoka Hamathi," anachosema ni, "Hauhitaji kuhitimisha kwamba watu watarudi kutoka sehemu hizo maalum tu, na kusukuma maana halisi hapo." Anasema maeneo haya yanaonyesha pembe nne za dunia; ni ya mfano wa kusema, "Mungu atawarudisha watu wake kutoka kila mahali," lakini ni urejesho halisi, na ni ujio wa Wayahudi kurudi mahali fulani kijiografia huko Palestina, kwa hivyo si ya mfano kwa maana hiyo. Ilhali unaona Young akisema, hii si ya kijiografia hata kidogo; ni njia ya mfano tu ya kuzungumzia kuenea kwa Injili na upinzani, basi, wa watu wa Mungu kwa uovu na uovu popote ulipo.

Tahadhari ya Vannoy kuhusu Israeli ya Leo katika Kutokuamini

Kuna pande mbili hapo, na nadhani unapaswa kuwa mwangalifu sana kuhusu kuhitimisha kwa sababu tu Israeli ilirudi katika nchi hiyo—unajua, kama wengine walivyosema—wakati wa Mataifa sasa umekwisha. Watu wengine walisema hivyo katika Vita vya Siku Sita na watu wengine walisema kuhusiana na matukio mengine. Lakini hatujui kitakachotokea kwa taifa la Israeli – haionekani kuwa inawezekana kwa sasa, lakini, unajua, kuna Waarabu ambao wangeweza kuisukuma Israeli baharini. Unajua kinadharia hilo lingeweza kutokea. Kwa hivyo kwa upande mmoja nadhani unapaswa kuwa mwangalifu kuhusu kusema mambo yaliyotokea mwaka wa 1948 au mwaka wa 1967, au wakati wowote, ni utimilifu maalum wa unabii fulani. Kwa upande mwingine, chanya zaidi, nadhani unaweza kusema ni jambo la kushangaza kwamba mwaka wa 1948 taifa hili lilijengwa upya. Hapa kuna watu ambao kwa karne nyingi wametawanywa, na majaribio yamefanywa kuwaangamiza, au kuwaponda na kuwaangamiza, na licha ya hayo yote bado wapo. Wanarudi na kuanzisha serikali, wanaunda upya lugha ya Kiebrania, wanajenga upya utamaduni wao, wakidumisha utambulisho wao kama watu.

Sasa, rudi kwenye kipindi cha Agano la Kale; wako wapi, kihistoria, Wababeli na Waashuri, Wamoabu, Wafilisti, Waamoni? Wametoweka - wametoweka. Hakuna dalili yoyote iliyobaki, na bado Biblia imetuambia kwamba Israeli itatawanywa kutoka katika nchi na wakati fulani katika siku zijazo Mungu atawarudisha katika nchi, na tunaona

katika historia jinsi watu hawa wamedumisha utambulisho wao, na, kwa kweli, wamejenga upya hali ya Israeli. Sidhani kama unaweza kupunguza umuhimu wa hilo . Unajua, tafsiri nyingi za maandiko ya miaka elfu moja zilitengenezwa wakati ambapo ilionekana kama Israeli ilikuwa imetoweka kabisa - hawakuwa wamejengwa tena kama taifa.

Sasa, kuna vifungu vingine vya kuzingatia. Nadhani unapaswa kuzingatia mistari hii mingine inayosema kwamba wakati Israeli watakapokuwa uhamishoni, watamlilia Bwana na kumgeukia Bwana kisha atawarudisha, na hatujaona hilo. Inaonekana kama kumekuwa na wale ambao wamerudi katika nchi ya Israeli, lakini hawajamgeukia Bwana. Unaona, ukienda - tazama kama naweza kuipata - Kumbukumbu la Torati 32 ndio; hapana ni 30, “ Itakuwa, mambo haya yote yatakapokujilia, baraka na laana nilizoweka mbele yako, nawe utakapozikumbuka kati ya mataifa yote, ambayo BWANA amekupeleka, nawe utamrudia BWANA, Mungu wako, na kuitii sauti yake, sawasawa na yote nikuagizayo leo, wewe na watoto wako, kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote; ndipo BWANA atakapougeuza utumwa wako, na kukuhurumia, naye atarudi na kukukusanya kutoka mataifa yote, huko alikokutawanya BWANA, Mungu wako. Atakuleta katika nchi,” mstari wa 5, “Na BWANA, Mungu wako, atautahiri moyo wako,” mstari wa 6 “na moyo wa uzao wako, kumpenda BWANA, Mungu wako, kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, upate kuishi; na BWANA ataweka laana hizi zote juu ya adui zako.”

Naam, unaona kuna marejeleo hapo kuhusu si tu kurudi katika nchi, bali kurudi kwa Bwana, na hakika hatujaona sehemu hiyo, angalau si kwa kiwango kikubwa. Na kwa kweli, kutokana na nilichosikia kuhusu uinjilisti wa Kiyahudi, kuna mwikio mkubwa miongoni mwa Wayahudi kwa Injili miongoni mwa Wayahudi walio nje ya nchi kuliko miongoni mwa Wayahudi waliorudi, kwa hivyo, unajua, nadhani tunapaswa kusubiri zaidi. Labda kutakuwa na uamsho mkubwa na kumgeukia Bwana miongoni mwa Wayahudi katika Ulimwengu wa Magharibi, lakini basi tutatarajia kurudi zaidi kwa Israeli. Sijui jinsi mambo hayo yote yatakavyokuwa, sidhani kama kila kitu kiko sawa bado - hiyo ni maoni yangu mwenyewe.

Swali: Je, Mungu anarudi kufanya kazi na Wayahudi baada ya kufanya kazi na Kanisa?

Naam , kuna kitu kama hicho, na ukweli fulani katika hilo. Inaonekana kwangu tukienda kwa Warumi 11, kuna mfuatano huu ambapo Mungu alifanya kazi katika kipindi cha Agano la Kale na Wayahudi, na kisha walipomkataa Masihi, aliwageukia Mataifa; lakini Wayahudi watachochewa wivu na kumrudia yule waliyemkataa, na inaonekana kama katika mfuatano huo Israeli wote wataokolewa. Kama Paulo asemavyo hapa, inaonekana kama kugeuka kwa Wayahudi kwa wingi, jambo ambalo sidhani kama tumeona bado.

Isaya 12 - Wimbo wa Sifa

Sawa, Sura ya 12 ni wimbo wa sifa, na kwa kuzingatia mambo haya yote, mambo haya makubwa yatakayotokea - ni sura nzuri; fupi: "Na katika siku hiyo utasema, Ee BWANA, nitakusifu; ingawa ulinikasirikia, hasira yako imegeukia, nawe umenifariji. Tazama, Mungu ndiye wokovu wangu; nitatumaini wala sitaogopa; kwa maana BWANA, BWANA, ndiye nguvu zangu na wimbo wangu; naye amekuwa wokovu wangu. Kwa hiyo kwa furaha mtateka maji katika visima vya wokovu. Na siku hiyo mtasema, Msifuni BWANA, liitieni jina lake, yatangazeni matendo yake kati ya watu, litangazeni jina lake kuwa limetukuka. Mwimbieni BWANA; kwa maana ametenda mambo makuu; haya yanajulikana katika dunia yote. Pigeni kelele, enyi mkaao Sayuni; kwa maana Mtakatifu wa Israeli ni mkuu katikati yenu."

Tazama, mwishoni mwa sehemu hii inazungumzia mambo haya ya ajabu ambayo Bwana atayatimiza. Kuna wimbo mfupi wa sifa katika sura ya 12, kifungu kizuri sana. Sawa, huo ndio mwisho wa kitabu cha Imanueli, Sura ya 7-12.

Isaya 13-23 Hukumu kwa Mataifa ya Kigeni Rudi sasa kwenye muundo wa kitabu: kumbuka sura ya 1-6 ni sehemu ya baraka za hukumu, baraka za hukumu, baraka za hukumu, sehemu tatu; 7-12 Kitabu cha Imanueli, chenye historia maalum ambayo iko wazi katika sehemu za mwanzo kwamba ni vita vya Syria na Efraimu; sehemu

inayofuata, 13-23, sitashughulikia, lakini ikiwa unakumbuka tulipojadili muundo huo, 13-23 ni unabii wa hukumu dhidi ya mataifa ya kigeni. Unaona 13 inaanza mara moja na hilo : “Ufunuo wa Babeli, ambao Isaya mwana wa Amosi aliuona,” na una unabii wa hukumu itakayokuja juu ya Babeli, na hiyo inaenda moja kwa moja hadi sura ya 23 - una Babeli, katika sura ya 15 una Moabu, katika 17 mzigo wa Damasko, katika 18 Ethiopia, katika 19 Misri, na kadhalika... Unabii wa hukumu dhidi ya mataifa ya kigeni.

24-27, hiyo ni sehemu ndogo inayoitwa "Ufunuo Mdogo wa Isaya," sehemu ya kuvutia sana inayoonyesha hukumu ijayo kwa wasiomcha Mungu ambayo inaonekana kuwa ya kimataifa, na kisha kuanzishwa kwa ufalme wa Mungu na baraka kwa wale walio wake. Sitashughulikia sehemu hiyo pia, Isaya 24-27.

Isaya 28 Sambamba na Kitabu cha Imanueli (Isa. 7-12) Nataka kuhamia 28-35, ambayo, ikiwa unakumbuka, nilitaja kwamba inaonekana kwa njia nyingi kuwa sawa na Kitabu cha Imanueli, sehemu ambayo tumekuwa tukijadili hivi punde. Usuli wa kihistoria si wazi sana, lakini kwa ujumla unaonekana kuwa sawa na 7-12. Kwa hivyo tugeukie sura ya 28. Kama nilivyosema, kuna kufanana na Kitabu cha Imanueli, katika kitabu cha Imanueli usuli wa kihistoria umewasilishwa wazi katika sura ya 7; unapofika sura ya 28, hakuna taarifa wazi ya muktadha wa kihistoria kwa unabii huo. Hatujaambiwa ujumbe huo ulizungumziwa wapi, lakini ujumbe huo unaonekana kuelekezwa kwa wakuu, au viongozi, wa nchi. Isaya 7, kwa upande mwingine, ilielekezwa kwa mfalme. Hapa tunazungumzia wakuu, viongozi wa nchi, badala ya mfalme haswa, na unaposoma sura nzima, muktadha unaonyesha, pamoja na baadhi ya kauli, kwamba ujumbe huo unaweza kuwa ulitolewa kwenye karamu ya wakuu, labda, na tutaingia kwenye sura hiyo na kuona ni kwa nini hii inasemwa. Labda walisherehekea uamuzi wao wa kutafuta msaada kutoka Ashuru. Kumbuka katika tishio hilo la Shamu na Efraimu waligeukia Ashuru na kufanya muungano na Ashuru ambao unaonekana kuwa msingi wa sura hii. Sasa, unapofika mwanzoni mwa sura hiyo, nadhani unaona kitu cha jinsi Isaya anavyowasilisha ujumbe wake ili kusikilizwa. Haanzi na hukumu ya muungano huo na Ashuru. Anaanza kwa kushambulia viongozi wa Ufalme wa Kaskazini,

wa Efraimu, kama Amosi, unakumbuka. Amosi alipotaka kulenga unabii wake kwenye Ufalme wa Kaskazini, alianza na mataifa ya kigeni; Alikuwa kwa mataifa binamu, kisha akaja Yuda, na kisha hatimaye—baada ya kusikilizwa—anafikia lengo la ujumbe wake akiwa na hukumu ya Ufalme wa Kaskazini.

Isaya 28:1ff Laana ya Walevi wa Efraimu Naam, Isaya hapa haanzii na Yuda, lakini inakuwa wazi kwamba huo ndio lengo la ujumbe wake. Angalia mstari wa kwanza: anasema, “Ole wake taji ya kiburi, walevi wa Efraimu, ua lake la utukufu linalonyauka, lililo kichwani mwa mabonde yenye rutuba ya wale walioshindwa na divai! Tazama, Bwana ana mtu hodari na hodari, ambaye kama tufani ya mvua ya mawe na dhoruba ya uharibifu, kama mafuriko ya maji mengi yanayofurika, ataangusha chini kwa mkono. Taji ya kiburi, walevi wa Efraimu, itakanyagwa chini ya miguu; na ua la utukufu, lililo kichwani mwa bonde lenye rutuba, litakuwa ua linalonyauka, na kama matunda ya kwanza kabla ya wakati wa kiangazi; ambalo yeye atazamaye analiona, akilila, likiwa bado mkononi mwake.”

Anaanza na shutuma hii dhidi ya walevi wa Efraimu, na kwa kutumia lugha ya mfano, anazungumzia uharibifu wa Samaria, mji mkuu wa Ufalme wa Kaskazini. Anaurejelea Samaria kama "taji hili la kiburi ambalo uzuri wake mtukufu ni ua linalofifia juu ya kichwa cha mabonde yenye mafuta." Mji mkuu huo, Samaria, taji na kiburi cha watu wa Ufalme wa Kaskazini, utakuwa kama ua linalofifia - ndivyo anavyosema. Kwa hivyo ni wazi, Samaria haikuwa imeanguka bado - tuko kabla ya 721 KK. Wakuu wa Yuda, ambao Isaya alikuwa akizungumza nao, bila shaka wangefurahi katika aina hiyo ya unabii, kusikia Samaria itaharibiwa. Na mradi tu Isaya anashambulia Ufalme wa Kaskazini, wako tayari kumsikiliza. Kwa hivyo anasema katika mstari wa 2, “Bwana ana mtu hodari na mwenye nguvu, ambaye kama dhoruba ya mvua ya mawe na tufani iharibuyo, kama mafuriko ya maji mengi yanayofurika, ataangusha [Ufalme wa Kaskazini]. Taji ya kiburi, walevi wa Efraimu, itakanyagwa chini ya miguu; na uzuri wa utukufu, ulio kichwani mwa bonde linalositawi” tazama hilo dhidi ya Samaria, “litakuwa ua linalonyauka, na kama matunda ya kwanza kabla ya wakati wa kiangazi , ambalo yeye

atazamaye analiona, akiwa bado mkononi mwake analila.” Kwa hivyo anaanza na maelezo hayo ya mfano ya uharibifu unaokuja wa Samaria.

Isaya 28:5-6 Bwana kama Utukufu kwa Mabaki ya Watu Wake Na kisha mstari wa 5 na 6: tofauti inatolewa kwa wakati ujao ambapo Bwana atakuwa taji la utukufu, si mji wa Samaria, bali Bwana atakuwa taji la utukufu kwa mabaki ya watu wake. Tazama anasema katika mstari wa 5, “Katika siku hiyo BWANA wa majeshi atakuwa taji la utukufu, na kilemba cha uzuri, kwa mabaki ya watu wake, na roho ya haki kwake aketiye katika hukumu, na nguvu kwa hao warudishao vita langoni.” Sio mji, bali Bwana mwenyewe, atakayewapa ushindi na hukumu wale walio wake, ndiye atakayekuwa utukufu uliokua wakati ujao. Kwa hivyo Samaria itaharibiwa, na kisha umakini unavutwa kwa wakati ujao ambapo si mji, bali Bwana atakuwa taji la utukufu kwa mabaki ya watu wake.

Isaya 28:7-8 Yuda Walevi Wabaya Kama Efraimu Unapofika kwenye mstari wa 7 na 8, kuna mabadiliko makali ya mawazo na mstari wa 7. King James ina tafsiri mbaya hapo; inasema, “Lakini pia wamekosa kwa divai, na kwa kileo.” “Lakini wao pia,” Kiebrania hapo ni *wegam elleh*, “na pia hawa,” na hivyo ndivyo inavyopaswa kusomwa, “na hawa pia.” Kama NIV inavyosema, “Tetemeka kwa sababu ya divai na kuyumbayumba kwa sababu ya bia.” Biblia ya Kiingereza cha Kale inasema: “Hawa pia wamezoea divai.” Kiebrania kiko wazi, ni “hawa.” Maana yake ni kwamba Isaya amekuwa akizungumzia kaskazini, lakini anazungumza na wakuu wa kusini, na hapa anawageukia. Alisema katika mstari wa 1, “Ole wake taji ya kiburi, kwa walevi wa Efraimu,” lakini sasa anasema, “Lakini hawa pia wanayumbayumba kwa sababu ya divai na kuyumbayumba kwa sababu ya bia”—kwa maneno mengine, watu walioketi mbele yake. Anawaelekeza wakuu hawa wa karamu mbele yake na kusema, “Ninyi ni wabaya kama walevi wa Efraimu” – “Lakini hawa pia wameyumba kwa sababu ya divai na kwa sababu ya kileo na wameyumba; kuhani na nabii wameyumba kwa sababu ya kileo; wamemezwa na divai; wameyumba kwa sababu ya kileo; wanayumba katika maono,

wanayumba katika hukumu. Maana meza zote zimejaa matapiko na uchafu, hata hakuna mahali pazuri.” Lugha kali, hasa ikiwa yuko kwenye aina fulani ya karamu na viongozi hawa : “Meza zenu zimejaa matapiko, ninyi ni walevi wa Yuda.”

Isaya 28:9-10 Wakuu Wajibu: Mnafikiri Ni Nani? Sasa, unaweza kufikiria kwamba aina hiyo ya lugha inaweza kuamsha hasira kwa wale wanaoisikiliza, na jibu. Na mistari ya 9-10 inakupa jibu, na nadhani ulichonacho katika 9-10 ni kile ambacho wakuu hawa walisema au angalau kile walichokuwa wakifikiria, “Atamfundisha nani maarifa? Atawafanya nani waelewe mafundisho? Hao walioachishwa maziwa, na kutolewa matitini? Kwa maana amri lazima iwe juu ya amri, amri juu ya amri; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo.” Nadhani wazo liko wazi kabisa hawa wakuu wanasema, “Unafikiri wewe ni nani? Wewe ni nani hata unadhani unaweza kutufundisha kitu? Atamfundisha nani maarifa? Atawafanya nani waelewe mafundisho?” Na kisha maana yake ni kwamba anawatendea kama watoto wadogo, akiwafundisha kwa maadili yake “mstari juu ya mstari, amri juu ya amri, amri juu ya amri,” na hapa ndipo unapopaswa kusoma hili kwa Kiebrania ili kuelewa vizuri kejeli ya kile kinachosemwa hapa. Mstari wa 10 kwa Kiebrania unasomeka hivi: *ki sav lesav, sav lesav, kav lekav, kav lekav*, nk.

Sikiliza jinsi Biblia ya Jerusalem inavyotafsiri hili, ambalo ni kama ufupisho, lakini nadhani linapata kiini cha kinachoendelea hapa hasa kutoka kwa Kiebrania. Biblia ya Jerusalem inasema, “Anafikiri anamfundisha nani? Anafikiri ujumbe wake ni wa nani? Watoto wachanga ndio wameachishwa kunyonya? Watoto wachanga ndio wamechukuliwa kutoka kwenye matiti? Kwake,” na kisha Biblia ya Jerusalem haitafsiri hata kidogo ni kama upuuzi wa mtoto mchanga, “*ki sav lesav, sav lesav, kav lekav, kav lekav*.” Ni kana kwamba wanasema kwa kejeli “Unafikiri unatutendea nani kama watoto wachanga kwa mazungumzo yako ya mtoto?” Kuna dokezo katika Biblia ya Yerusalemu linalosema hivi, “Kuiga mahubiri ya Isaya, ambayo wanaona hayaeleweki, kwa maneno yaliyochaguliwa kwa thamani yake nzuri, na kukumbuka usemi wa mtoto. Ikiwa maneno yatatafsiriwa kabisa, yatasomwa, ‘Mpangilio juu ya mpangilio, mpangilio juu ya

mpangilio ; sheria juu ya sheria; sheria sheria moja; hapa kidogo; pale kidogo.” The New Bible Commentary inasema, “Kiebrania cha mstari wa 10 ni mlio, karibu sawa na ‘blah, blah, blah,’ [watu wakizungumza], lakini si kama wasio na maana.” Unaona, kuna maana ni “sheria juu ya sheria, sheria juu ya sheria, mstari juu ya mstari.”

JB Phillips anasema, “Je, tumeachishwa kunyonya tu? Je, tunapaswa kujifunza kwamba sheria ni sheria ni sheria? Kanuni ni sheria ni sheria ni sheria?” Ndiyo, “kwa midomo ya kigugumizi na ulimi wa kigeni, Bwana atasema na watu hawa,” – yaani, kufanya upuuzi wa maana ya Mungu, nanyi mtaupata kutoka Ashuru.

Isaya 28:11 Mungu Atawahutubia Kwa Midomo ya Kigeni Sasa unaona hivyo ndivyo inavyoendelea katika mstari wa 11: mnaufanya upuuzi wa maana ya Mungu na mnadhihaki hili na kusema kwa kejeli kuhusu mahubiri ya Isaya, Bwana anasema nini katika mstari wa 11: “Kwa maana kwa midomo ya kigugumizi,” hiyo ni tafsiri mbaya ya King James, “lakini kwa midomo ya kigugumizi na ulimi wa kigeni atasema na watu hawa.” Biblia ya NIV inatafsiri vizuri. Biblia ya NIV inasema, “Sawa basi,” mtadhihaki ujumbe huu, “Sawa basi kwa midomo ya kigeni na lugha za kigeni Mungu atasema na watu hawa.” Kwa maneno mengine, Mungu amekuwa akizungumza nao waziwazi, amri juu ya amri, mstari juu ya mstari. Wanadhihaki hilo; wanakataa kusikiliza; wanamdhihaki; na wanafanya mafundisho yaliyo wazi kama makelele. Kwa hivyo, nini kitatokea? Mstari wa 11, Mungu atawapa kile kinachosikika kama makelele katika mfumo wa shambulio la jeshi la Ashuru ambalo usemi wao hautaeleweka, kwa hivyo kwa "midomo ya kigeni na lugha ngeni Mungu atasema na watu hawa."

Isaya 28:12-13 Mungu Anakemea Yuda Katika mistari ya 12 na 13, kemeo linaendelea, " Ambao aliwaambia, Hii ndiyo raha ambayo mtawapumzisha waliochoka; na hii ndiyo burudisho; lakini hawakutaka kusikia. Lakini neno la BWANA" - Mfalme Yakobo anasema "lilikuwa," lakini linapaswa kuwa "litakuwa," ni vav inayofuatana na kamili - "Lakini neno la BWANA litakuwa kwao," na kisha unapata marudio ya hilo *sav lesav, sav lesav*. “Neno la Bwana litakuwa kwao amri juu ya amri, amri juu ya amri; kanuni juu

ya kanuni, kanuni juu ya kanuni; hapa kidogo, huku kidogo; wapate kwenda na kuanguka nyuma, na kuvunjika, na kunaswa, na kuchukuliwa.” Kemeo linaendelea, Mungu amewapa fursa ya kupata pumziko na burudisho katika kumfuata, wakimtumaini yeye badala ya Ashuru, lakini hawakutaka kusikiliza. Kwa hivyo kile Isaya anachosema, au Mungu anasema kupitia Isaya, ni, “Watamsikia akisema kwa njia nyingine kupitia wavamizi wa Ashuru ambao watazungumza lugha ambayo hawataielewa,” na kisha Bwana anaiga dhihaka yao ili kuwakilisha lugha isiyoeleweka ya mshindi. Neno la Bwana litakuwa kwao *sav lesav, kav lekav*, nk.

Kwa hivyo naona wakati wetu umekwisha; itabidi tuchukue hapa wakati mwingine.

Imenakiliwa na Naomi Toavs, 2009 Chuo cha Gordon
Imehaririwa na Carly Geiman
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips